

246106

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

246106

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทุนวิจัย

กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

รายงานวิจัย

การศึกษาผลของสารอะซีแมนแนนต่อการเพิ่มจำนวนเซลล์
การทำงานเอ็นไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตส โปรตีนออสติโอพอนติน
คอลลาเจนและการสร้างตะกอนแร่ธาตุในเซลล์ไลน์

โดย

พสุธา ธีญะกิจไพศาล

เมษายน 2554

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทุนวิจัย
กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

รายงานวิจัย

การศึกษาผลของสารอะซีแมนแนต่อการเพิ่มจำนวนเซลล์
การทำงานของเอ็นไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตส โปรตีนออสติโอพอนติน
คอลลาเจนและการสร้างตะกอนแร่ธาตุในเซลล์ไลน์

โดย

พสุธา ธีญะกิจไพศาล

มีนาคม 2554

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทุนวิจัย
กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

รายงานวิจัย

การศึกษาผลของสารอะซีแมนแนตต่อการเพิ่มจำนวนเซลล์
การทำงานของเอ็นไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตส โปรตีนออสติโอพอนติน
คอลลาเจนและการสร้างตะกอนแร่ธาตุในเซลล์ไลน์

โดย

พสุธา ธัญญะกิจไพศาล

มีนาคม 2554

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบคุณ ศ. ทพญ. ดร. วิสาขะ ลีม่วงส์ และ รศ. ทพญ. คอลลี เมธาราธิป ที่
ให้กำลังใจและคำแนะนำตลอดระยะเวลาที่ทำงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ Professor Dr.
Takashi Takata, Dental School, Hiroshima University, Hiroshima, Japan ที่ให้ความ
อนุเคราะห์เซตลิไจน์สร้างเคลือบรากฟันในการศึกษาครั้งนี้ งานวิจัยครั้งนี้ได้รับการ
สนับสนุนจากกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2552

ชื่อโครงการวิจัย การศึกษาผลของสารอะซีแมนแนนต่อการเพิ่มจำนวนเซลล์ การทำงาน
เอนไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตส โปรตีนออสติโอพอนติน คอลลาเจนและการสร้างตะกอนแร่
ธาตุในเซลล์ไลน์สร้างเคลือบรากฟัน

ชื่อผู้วิจัย รศ.ทพ.ดร.พสุธา รัชญะกิจไพศาล

เดือนและปีที่ทำการวิจัยเสร็จ ตุลาคม 2553

บทคัดย่อ

246106

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของสารอะซีแมนแนนสกัดจากว่านหางจระเข้ต่อการเพิ่มจำนวน
เซลล์ การเปลี่ยนแปลงสภาพ การผลิตสารเมทริกซ์นอกเซลล์ และการตกตะกอนแร่ธาตุในเซลล์ไลน์
เคลือบรากฟัน

ระเบียบวิธีการวิจัย เซลล์ไลน์เคลือบรากฟันเฮสซีอีเอ็ม-2 ทดสอบด้วยอะซีแมนแนน
ตามความเข้มข้นและระยะเวลาที่กำหนด ทำการตรวจวัดการสังเคราะห์สายดีเอ็นเอใหม่
การทำงานของเอนไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตส การผลิตคอลลาเจนชนิดที่ I ออสติโอพอนติน
และการตกตะกอนแร่ธาตุ ด้วยวิธีการเข้าร่วมของสารรังสีตรีเตรียมโซเดียม วิตามินซี อีไลซา
เวสต์เทิร์นบลอตและการย้อมสีอะริชาลินเรด ตามลำดับ ข้อมูลที่ได้จะนำเสนอรูปแบบ
ค่าเฉลี่ยมาตรฐาน±ความผิดพลาดมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มเซลล์ที่
ทดสอบด้วยสารอะซีแมนแนนกับกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One-way Analysis of Variance) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

246106

ผลการศึกษา อะซีแมนแนนเพิ่มการสังเคราะห์สายดีเอ็นเอได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

เพิ่มการทำงานของเอนไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทดสอบที่

ระยะเวลา 3 และ 6 วัน ($p < 0.05$) เพิ่มการสร้างคอลลาเจนชนิดที่ I และ ออสติโอพอนติน ได้อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และเร่งการตกตะกอนแร่ธาตุที่ระยะเวลา 21 วัน เมื่อเปรียบเทียบกับ

กลุ่มเซลล์ไลน์สร้างเคลือบรากฟันที่ไม่ได้รับสารอะซีแมนแนน ($p < 0.05$)

สรุปผลการทดลอง สารอะซีแมนแนนกระตุ้นการเพิ่มจำนวนเซลล์ การเปลี่ยนแปลงสภาพ การสร้างเมท

ริกซ์นอกเซลล์ และการตกตะกอนแร่ธาตุของเซลล์ไลน์สร้างเคลือบรากฟันในระดับ

ห้องปฏิบัติการ

คำสำคัญ การตกตะกอนแร่ธาตุ คอลลาเจน เซลล์สร้างเคลือบรากฟัน วานหางจรเข้ อะซีแมนแนน

Project title Effect of acemannan on proliferation, alkaline phosphatase activity, osteopontin, collagen and mineralization nodule in cementoblast cell line

Name of the Investigators Associate Professor, Dr. Pasutha Thunyakitpisal

Year October 2010

Abstract

246106

Objective: To investigate effect of acemannan, isolated from aloe vera, on proliferation, differentiation, extracellular matrix synthesis and mineral deposition in human cementoblast cell line

Methods: Human cementoblast cell line, HCEM-2, were incubated with acemannan at designated concentration and duration. The de novo DNA synthesis, alkaline phosphatase activity, collagen type I, osteopontin, and mineral deposition were determined by [³H] thymidine incorporation, biochemical assay, ELISA, western blot, and alizarin red staining, respectively.

The data were presented in Mean± standard error, and analyzed by One-way Analysis of Variance at p=0.05.

246106

Results: Acemannan significantly stimulated new DNA synthesis ($p<0.05$). Acemannan also significantly enhanced alkaline phosphatase activity at day 3 and 6 of incubation ($p<0.05$). Expression of type I collagen and osteopontin were significantly increased compared with the untreated group ($p<0.05$). At day 21, acemannan treated group markedly induced mineral deposition compared with the untreated group ($p<0.05$).

Conclusion: From *in vitro* study, acemannan induced cell proliferation, differentiation, extracellular matrix synthesis and mineral deposition in human cementoblast cell line.

Key words: Mineralization, Collagen, Cementoblast, Aloe vera, Acemannan

สารบัญ

หน้าหัวเรื่อง	i
กิตติกรรมประกาศ	ii
บทคัดย่อภาษาไทย	iii-iv
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	v-vi
สารบัญ	vii
บทนำ	1-2
การสำรวจแนวความคิดและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3-7
วิธีการวิจัย	8-12
ผลการวิจัย	13-14
การอภิปรายผล	15-17
ข้อสรุป	18
ส่วนอ้างอิง	19-24
รายการภาพประกอบ	25-29